

Siikalatvan ja sen ympäryskuntien muodostaman talousalueen kiertotalousliiketoiminnan mahdollisuuksien selvittäminen/EAKR/TYT

MYRS 22.09.2021 § 151

18/00.02.05/2021

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus

Tavoiteohjelma: Kestävää kasvua ja työtä – Suomen rakennerahasto-ohjelma

2014–2020

Toimintalinja ja hallinnonala: 8 REACT-EU:n EAKR-toimenpiteet 12.2 Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta

Hakemusnumero: POPELY/00186/05.02.09/2021

Hakija: Siikalatvan kunta

Toteutusaika: 1.9.2021 -31.8.2022

Toteuttamisalue: Siikalatva

Hankekuvaus:

Hankkeessa selvitetään talousalueen yritystoiminnassa, teollisuudessa, kaupassa sekä maataloudessa syntyvien jätteiden ja sivuvirtojen paikallisen kierrättämisen ja hyödyntämisen liiketoimintamahdollisuuksia, kartoittamalla eri jätejakeiden volyymit (jätevirrat) ja laskemalla niiden liiketoimintapotentiaali.

Vertailun vuoksi pyritään selvittämään nykyisen järjestelmän palvelutaso ja sen aiheuttamat kustannukset alueen teollisuudelle, yrityksille ja maataloudelle. Vertailussa huomioidaan logistisen tehokkuuden kasvattaminen paikallisella toiminnalla. Lisäksi hankkeessa pyritään kartoittamaan paikallisten kiertotaloudesta kiinnostuneiden yritysten tarve kunnan perustamaan, kaavoittamaan ja luvittamaan kiertotalouspuistoon.

Hankkeen toteutus on jaettu seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Työn suunnittelu ja yrityskentän selvittäminen
2. Talousalueen yritysten jätevirtojen kartoittaminen ja hyödyntämisen mallintaminen. Käydään läpi talousalueen suurimmat yritykset ja lasketaan näiden tuottamat jätevirrat jaekohtaisesti. Palvelun taso sekä jätteiden vastaanottopaikat ja käsittelytapa kartoitetaan. Palvelun taso sisältää nykyisen lähtöpaikkalajittelun, keräysastioiden lukumäärän ja tyyppin sekä tyhjennysvälit. Myös kustannustaso pyritään selvittämään. Toimenpiteen toteuttaa hankkeen työntekijä. Lajit: Puujäte, energijäte, rakennusjäte, metallit, kaupan jätteet, teollisuusjäte, biojäte.
3. AIV-paalien suojamuovijätteen volyymien laskenta ja liiketoimintamallin luonti. AIV-paalien suojamuoville ei ole tällä hetkellä organisoitua keräystä ja muovin hyödyntämistä materiaalina. Hankkeessa selvitetään,

mihin rehuntuottajat vievät suojamuovit ja paljonko muovia kertyy. Tämän pohjalta suunnitellaan liiketoimintamalli, joka sisältää laatuvaatimukset, laadun varmistamisen vastaanottovaiheessa, välivarastointi ja jatkokäsittelyn mahdollisuudet. Toimenpiteen toteuttaa hankkeen työntekijä.

4. Hevosenlannan volyymin laskenta. Kartoitetaan hevosenlannan volyymit talousalueella. Kartoitus sisältää lannan tämänhetkisen hyödyntämisen. Hevosenlannaa voitaisiin mahdollisesti käyttää biohiilen tuotannon raaka-aineena. Volyymlaskennan jälkeen lasketaan, onko biohiilentuotannon pilottilaitokselle potentiaalia.
5. Teollisuuden sivuvirtapotentialin tutkiminen. Selvitetään, minkälaisia hyödyntämättömiä sivuvirtoja talousalueen teollisen alan yrityksissä on. Selvityksen jälkeen tutkitaan, miten niitä voisi liiketoiminnallisesti hyödyntää joko sellaisenaan tai jalostettuna. Sivuvirroista lasketaan liikevaihto- ja kannattavuuspotentiaali. Selvitystyön tekee hankkeen työntekijä.
6. Kiertotalouspuiston suunnittelu ja perustamiskustannusten laskenta. Kiertotalouspuiston kantavana ideana on perustaa Siikalatvan alueelle keskitetty jätteiden ja sivuvirtojen käsittelypaikka, jossa voidaan käsitellä kaikkia yrityksistä kerättäviä jakeita. Kiertotalouspuisto suunnitellaan perustettavaksi alueellisesti niin, että sen sijainti on logistisesti optimaalinen suhteessa jätteen tuottajiin ja hyödyntäjiin, sekä sen aiheuttamat vaikutukset ympärillä oleviin yrityksiin ja asuinalueisiin olisivat mahdollisimman pienet. Pulkkila on ensiarvion perusteella hyvä sijainti. Kiertotalouspuistossa voisivat operoida kaikki halukkaat jäte- ja sivuvirtaliiketoimintaa harjoittavat yritykset. Kiertotalouspuisto voi myös toimia välivarastona puuhakkeelle, jonka kysyntä nousee huomattavasti lähiaikoina.
7. Kiertotalousliiketoimintamallien luonti. Liiketoimintamallit ovat yritysten yleisesti hyödynnettävissä.

Hankkeen uutuus- ja lisäarvo

Hankkeen uutuusarvo on talousalueen sisäinen jäte- ja sivuvirtojen lajittelu, keruu ja esijalostus. Hanke tähtää teollisuuden ja maatalouden materiaalikierrätyksen merkittävään tehostamiseen ja uuden liiketoiminnan synnyttämiseen.

Hankkeessa on kytkentää tulevaan oikeuden mukaisen siirtymän rahastoon (JTF). Hankkeen myötävaikutuksella arvioidaan synnyttävän turvetuotannon alasajosta kärsivälle alueelle uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja. Hanke analysoi välillisesti toimialalle uutta liiketoimintapotentialia. Jatkovaiheet etenevät yritysten omana kehittämistoimintana.

Hankkeessa luodaan kiertotalouden liiketoimintamalleja, jotka ovat kaikkien asiasta kiinnostuneiden yritysten ja yritystoimintaa suunnittelevien yksityishenkilöiden hyödynnettävissä. Hanke pyrkii myötävaikuttamaan tuotannon alan yritysten jätteen ja sivuvirtojen hyötykäyttöön yleishyödyllisellä tiedonlevittämisellä sekä tekemällä yhteistyötä muun muassa Kasvua ja liiketoimintaa kiertotaloudesta Pohjois-Pohjanmaalla sekä Mahdollisuuksien Haapavesi bioklusteri -hankkeiden kanssa.

Hankkeen tulosten esittelyä jalkautetaan yrityskentälle ja etsitään toimijoita, jotka ovat kiinnostuneita käyttämään niitä liiketoiminnallisesti hyödyksi. Tavoitteena on, että kaikki hankkeessa havaittu kiertotalousliiketoiminnan potentiaali tulee käyttöön ja synnyttää uusia työpaikkoja.

Hankkeen tavoitteet:

Uudet työpaikat 0 kpl, joihin työllistyy 0 kpl naisia

Pk-yritykset, joihin välitön vaikutus 30kpl

Yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan 3kpl

Kokonaiskustannusarvio haettu/myönnetty, (€):

Ulkopuoliset palvelut ja asiantuntijat: 30 000 € / 30 000 €

Henkilöstökustannukset: 62 400 € / 62 400 €

Välilliset kustannukset: 14 976 € / 14 976 €

Kustannukset yhteensä: 107 376 € / 107 376 €

Kokonaisrahoitussuunnitelma haettu/myönnetty, (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus (80%): 85 900 € / 85 900 €

Kuntien rahoitus (hakijan oma rahoitus): 21 476 € / 21 476 €

Muu julkinen rahoitus: 0 € / 0 €

Yksityinen rahoitus: 0 € / 0 €

Rahoitus yhteensä: 107 376 € / 107 376 €

Hankearviointi, pisteet: Erityisistä valintaperusteista toteutuu 7/14 kpl.

Valmistelija: Janne Ranta, puh. 0295 038 234

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmasta.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke on esiselvitystyyppinen ja sen tavoitteena on edistää uuden kiertotaloustoiminnan liiketoiminnan syntymistä sekä pk-yritysten energia- ja materiaalitehokkuutta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.